

Predikan Johannes Döparens dag: *Den högstes profet.*

25 juni 2017. KYRKAN I ENEBYBERG

Text: Lukasevangeliet 1:67-80

Av Christina Molin

En profet är en som bereder vägen. Här är det Johannes' Döparens far Sakarias som talar profetiska ord. Och han går före sin son Johannes som är den viktiga gestalt i Nya Testamentet som denna dag kallas för *den högstes profet*. Johannes Döparens dag heter denna söndag.

Profeter var särskilda personer som *varnade*, öppnade ögonen på folk och stundtals också var väldigt skarpa med sin kritik av hur människorna levde och hur de handlade mot varandra. En samhällskritiker på många sätt. En nagel i ögat på sin samtid. Men somliga profeter kom också att få *inge hopp* hos de bedrövade under t.ex. fångenskap och elände. De hade flera olika roller: både varning men också att inge mod hos andra så att de skulle orka överleva.

En slags sanningssägare kan vi också kalla dem. Profeterna vars texter vi läser. Jesaja och Jeremia och många andra i Gamla Testamentet. Som Jesaja skriver: *hans tunga blev till ett skarpt svärd!*

Nu är det en profet i Nya Testamentet - Johannes Döparen som var släkt med Jesus genom att Maria och Elisabet var släkt. Det finns ingen bok med Johannes Döparens namn. Men om honom läser vi framförallt i Lukasevangeliet. Men också i de övriga evangelierna berättas om Johannes Döparen och hans gärning.

Men endast Lukasevangeliet berättar om hur Johannes' födelse förutsågs och hur han som vuxen kom att bli en sträng botgöringens talesperson.

2.

Hans dop, som också Jesus själv fick ta del av, var ett omvändelsens dop. Jesus som ingen omvändelse behövde ville gå in i mänsklighetens villkor och därför genomgå samma dop som alla dessa skaror av människor som samlades vid Jordanstranden för att döpas av Johannes.

Nu blev Johannes frispråkighet till sist hans död. Det är Matteusevangeliet som berättar om det. Johannes huvud på ett fat. Och detta därför att han gick till rätta med Herodes Antipas som regerade i Galileen från år 4 före Kristus till år 39 ef. Kristus.

Behöver vi alltså profeterna?

Ja, de är förbindelselänken för alla dessa som kunde sina heliga skrifter och förväntade sig en Messias någon gång i framtiden. Johannes fick bli den siste av profeterna: sedan var det dags!

År noll (0) föds så Gud in i världen. Det är nu som världshistorien kommer till en vändpunkt.

Hädanefter kommer ingenting att vara sig likt!

Och därför kom Johannes! *Så att Herren får ett folk som är berett!* Profeten Johannes har en klar uppgift. De profeter vars böcker vi har i vår Bibel hade var och en den specifika uppgift som deras tid och miljö behövde.

Gud kallade Johannes till en väldigt unik uppgift. Kallelsen och sändningen ligger i tiden s.a.s. i dessa söndagar efter Pingst. Den heliga Anden sprider sig över världen och så följer vi under söndagarna efter Pingsten den kallelse som inleds med dopet till Kristus, kallelsen till tjänande och efterföljelse och så ett fokus på den person som fick bli en brobyggare mellan gamla och nya tiden – mellan det gamla förbundet, Gamla Testamentet och det nya förbundet, Nya Testamentet.

3.

Johannes Döparens fest var under medeltiden en av de stora högtiderna. Den är en av de få helgondagarna som överlevde reformationen.

Och också idag kan vi säga att Midsommarhelgen är en riktigt stor helg för oss i Norden. Vi firar livet, ljuset och hela skapelsens underbara härlighet!

Johannes' dag passar att fira så här vid sommarens höjdpunkt när ljuset håller oss vakna dygnet runt. Johannes som står mitt emellan de båda tidsåldrarna med en fot på varje sida. Han blir den sammanhållande länken mellan det gamla och det nya.

Om denne märkvärdige son profeterar nu hans far. Den överårige Sakarias och hans likaså åldriga hustru Elisabet skulle till sist få en efterlängtd son. Ett under i sig. En glädje större än allt annat.

Nu står visserligen Johannes i ett slags fokus på midsommarsöndagen.

Men det är tydligt att det som var är nu förbi. Som profeten Jesaja deklarerar. *...nu förkunnar jag något nytt ...* (Jes.42:9)

Visste då Johannes från början att Jesus var den Messias som man väntade på?

Det finns flera signaler om att så var fallet. Hans far visste. Johannes ser Jesus komma mot honom vid floden. Och på håll talar han om Jesu utvaldhet. Och blir naturligtvis mycket berörd när Jesus vill bli döpt av honom.

Utvaldheten delar dessa båda män. På olika sätt var de utvalda för unika uppdrag.

Nu hade det ju räckt för både Sakarias och Elisabet att få en son. Men deras son skulle bära bud om Messias! Det måste ha upplevts som om också de var utvalda!

4.

En rad av personligheter som alla ställs på led i frälsningshistoriens skeende. Nu är det dags! Tiden är inne!

De som sitter fångna i mörker och i dödens skugga ska se ljus, blindas ögon ska öppnas och fötterna ska styras in på fredens väg.... alla dessa underbara framtidsutsikter beskrivs både hos Jesaja och hos Sakarias. Ja, Sakarias kunde givetvis sin Jesaja! Så därför använder han säkert ordalydelser han älskar!

Sakarias blir stum när Gud drabbar honom.

Maria blir förskräckt. Sakarias återfår rösten och lovsjunger genom sitt Benedictus.

Maria övervinner sin förskräckelse och utbrister i Magnificat. *Guds-mötena inspirerar till lovsånger!*

Så börjar vår historia. Så fortsätter den.

Gud verkar genom oss.

Genom människor

Genom våra församlingar.

Genom våra ansträngningar.

Vi ber med en bön från evangelieboken som understryker denna tanke:

Låt oss be:

Gud,

Sänd oss profeter som likt Johannes skärper vår blick för den som lider nöd och upptänder vår vrede över orättfärdighet och hyckleri.

Väck vår längtan efter honom som kommer, Jesus Kristus.

AMEN

CM/ 17 06 25

